

با آغاز نام نویسی از نامزدهای دهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری ایران، شمارش معکوس برای انتخاب رئیس جمهوری آینده ایران آغاز شده است.

انتخابات روز جمعه ۲۲ خرداد امسال برگزار می شود و به گفته مسئولان برگزاری انتخابات حدود ۴۶ میلیون و ۲۰۰ هزار نفر واجد شرایط رای دادن هستند. برگزاری انتخابات ریاست جمهوری ایران با وزارت کشور است و شورای نگهبان قانون اساسی، بر آن نظارت می کند.

انتخابات ریاست جمهوری ایران با تشکیل ستاد انتخابات در وزارت کشور آغاز می شود. یکی از اولین وظایف وزارت کشور تعیین تاریخ پیشنهادی به شورای نگهبان برای برگزاری انتخابات است.

پس از تایید این تاریخ از سوی شورای نگهبان، عملاً مراحل اجرای انتخابات آغاز و با اعلام نتیجه پایانی و تنفیذ حکم رئیس جمهوری توسط رهبر کشور، با امحای برگه های رای، انتخابات به شکل رسمی پایان می گیرد.

برای آشنایی بیشتر با روند انتخاب رئیس جمهوری ایران، مراحل مختلف آن را مرور کردیم.

مراحل ثبت نام داوطلبان نامزدی در انتخابات چیست؟

زمانبندی انتخابات ریاست جمهوری

- زمان آغاز ثبت نام: ۱۵ اردیبهشت به مدت ۵ روز
- زمان اعلام نامزدهای نهایی: حداکثر ۳۱ اردیبهشت
- پایان تبلیغات انتخاباتی: ۲۰ خرداد
- زمان رای گیری: جمعه ۲۲ خرداد
- آغاز دوره جدید ریاست جمهوری: مرداد

مطابق قانون انتخابات، وزارت کشور موظف است سه ماه قبل از پایان دوره چهارساله ریاست جمهوری مقدمات اجرای انتخابات دوره بعد را فراهم کند و رئیس جمهوری جدید یک ماه پیش از پایان دوره ریاست جمهوری قبلی، مشخص شده باشد.

ثبت نام داوطلبان نامزدی در دهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری ایران از روز ۱۵ اردیبهشت (مطابق با ۵ می) به مدت ۵ روز آغاز می شود.

طی این مدت داوطلبان یا نماینده رسمی آنها باید فرم های مورد نیاز ثبت نام را که بیشتر از طریق سایت اینترنتی وزارت کشور دریافت شده به همراه اصل شناسنامه عکسدار و چهار نسخه تصویر همه صفحات آن به همراه دوازده قطعه عکس جدید ۳ در ۴ سانتیمتر با پشت نویسی کامل که در سال ۸۸ گرفته شده باشد، به ستاد انتخابات کشور مستقر در وزارت کشور ایران تحویل دهند.

چه کسانی می توانند نامزد ریاست جمهوری شوند؟

قانون انتخابات ریاست جمهوری ایران جزئیات و مصداق مشخصی را برای داوطلبان ریاست جمهوری مشخص نکرده است.

براساس قانون فعلی انتخابات ریاست جمهوری ایران، افرادی که خود را دارای شش شرط "رجال سیاسی و مذهبی بودن، ایرانی الاصل بودن، تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران، مدیر و مدیر، دارای حسن سابقه و امانت و تقوی، مومن و معتقد به مبانی جمهوری اسلامی ایران و مذهب رسمی کشور" بدانند می توانند در انتخابات ریاست جمهوری ثبت نام کنند.

مطابق قانون اساسی ایران تایید صلاحیت نامزدهای این انتخابات با شورای نگهبان است.

نقش شورای نگهبان چیست؟

- تعداد وجدان شرایط: ۴۶ میلیون و ۲۰۰ هزار نفر
- تعداد شعبه های اخذ رای در ایران: ۴۷ هزار شعبه
- تعداد شعبه های اخذ رای در خارج: ۲۹۰ شعبه

شورای نگهبان مطابق قانون اساسی ایران که "نظارت استصوابی" را به عهده این شورا گذاشته است، وظیفه دارد با بررسی سوابق داوطلبان نامزدی ریاست جمهوری، افراد با صلاحیت را برای نامزدی نهایی در انتخابات به وزارت کشور معرفی کند.

پس از پایان ثبت نام از داوطلبان نامزدی در انتخابات ریاست جمهوری، شورای نگهبان باید طی حداکثر ۱۰ روز پس از پایان ثبت نام، اسامی نهایی افرادی را که برای شرکت در رقابت های انتخاباتی با صلاحیت تشخیص دهد به وزارت کشور اعلام می کند.

گروهی از منتقدان می گویند که "نظارت استصوابی" شورای نگهبان که در جریان آن گروهی از داوطلبان نامزدی در انتخابات ریاست جمهوری رد صلاحیت می شوند، در تضاد با دموکراسی و انتخاب رئیس جمهوری با رای مستقیم مردم است اما مدافعان نظارت استصوابی می گویند اجرای این قانون برای "حفظ انقلاب" و جلوگیری از ورود سیاستمدارانی به حاکمیت که "معتقد به مبانی نظام جمهوری اسلامی و ولایت فقیه" نیستند، ضرورت دارد.

در جریان برگزاری انتخابات، هیات های اجرایی از سوی وزارت کشور وظیفه برگزاری انتخابات را بر عهده دارند و هیات های نظارت هم از سوی شورای نگهبان ناظر بر اجرای انتخابات مطابق قانون اساسی و قانون انتخابات ریاست جمهوری هستند.

شورای نگهبان در هر شعبه اخذ رای نمایندگانی دارد که بر چگونگی اخذ رای و شمارش آرا نظارت می کنند. مطابق قانون انتخابات ریاست جمهوری چنانچه هریک از مراحل انتخابات بدون نظارت هیات های ناظر شورای نگهبان انجام شود، باطل است.

در عین حال مطابق همین قانون نامزدهای انتخابات می توانند با معرفی نماینده خود به وزارت کشور، ناظر مراحل مختلف در روز رای گیری باشند و در صورت مشاهده هرگونه تخلف، آن را به نامزد انتخاباتی اش گزارش دهند.

تبلیغات انتخاباتی از چه وقت آغاز می شود؟

پس از اعلام اسامی نامزدهای دهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری ایران که تا ۳۱ اردیبهشت از سوی وزارت کشور اعلام می شود، نامزدها ۲۰ روز فرصت دارند تا به تبلیغات انتخاباتی بپردازند.

انتخاب رئیس جمهور جدید باید حداقل یک ماه پیش از پایان دوره ریاست جمهوری قبلی انجام شده باشد و در فاصله انتخاب رئیس جمهور جدید و پایان دوره ریاست جمهوری سابق، رئیس جمهور پیشین وظایف رئیس جمهوری را انجام می دهد.

اصل ۱۱۹ قانون اساسی ایران

مطابق قانون انتخابات ریاست جمهوری، تبلیغات تا پایان روز ۲۰ خرداد ادامه خواهد یافت اما در روز ۲۱ خرداد (بیست و چهار ساعت پیش از آغاز رای گیری) تبلیغات ممنوع خواهد بود.

مطابق قانون انتخابات ریاست جمهوری ایران، نامزدهایی که صلاحیت شان توسط شورای نگهبان تأیید و اسامی آنها از طرف وزارت کشور اعلام می شود حق دارند به طور مساوی از صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران برای معرفی و ارائه برنامه های خود استفاده کنند.

ترتیب و تنظیم برنامه تبلیغات نامزدهای انتخاباتی از طریق صدا و سیما با کمیسیون بررسی تبلیغات است که نمایندگانی از دادستانی کل کشور، وزیر کشور و رئیس سازمان صدا و سیما در آن عضویت دارند.

مطابق این قانون انتشار تبلیغات نامزدها در مطبوعات دولتی ممنوع است.

رای گیری به چه نحوی برگزار می شود؟

شرایط نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری

- از رجال مذهبی، سیاسی باشد
- ایرانی الاصل بودن
- دارای تابعیت جمهوری اسلامی ایران
- مدیر و مدبر بودن
- دارای حسن سابقه و امانت و تقوی
- مؤمن و معتقد به مبانی جمهوری اسلامی ایران و مذهب رسمی کشور

رای گیری دهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری ایران از صبح روز جمعه ۲۲ خرداد در بیش از ۴۷ هزار شعبه رای گیری آغاز می شود. مدت زمان رای گیری ۱۰ ساعت است و در صورت ضرورت و با صلاحدید وزیر کشور قابل تمدید است.

به گفته رئیس ستاد انتخابات ایران تعداد واجدان شرایط برای حضور در انتخابات ریاست جمهوری امسال، در حدود ۴۶ میلیون و ۲۰۰ هزار نفر است اما بر اساس آمار سرشماری عمومی کشور تعداد افراد بالای هجده سال بیش از ۵۱ میلیون نفر است.

اخذ رای در داخل ایران، فقط با ارائه شناسنامه و در خارج از کشور، با ارائه شناسنامه یا گذرنامه معتبر جمهوری اسلامی امکان پذیر است. وزارت کشور ایران اعلام کرده که ۲۹۰ شعبه اخذ رای در خارج از این کشور نیز پیش بینی و حدود ۴۰۰ هزار تعرفه برای این شعبه ها چاپ شده است.

رای گیری در انتخابات ریاست جمهوری ایران در داخل و خارج از کشور در روز جمعه خواهد بود. در دوره نهم انتخابات ریاست جمهوری به دلیل تفاوت زمانی، نخستین شعبه اخذ رای در این انتخابات در دفتر نمایندگی سیاسی ایران در ژاپن کار اخذ رای را آغاز کرده بود.

رای گیری در ایران معمولاً در مدارس، دانشگاه ها و مساجد انجام می شود اما قانون انتخابات رای گیری در موزه ها را ممنوع کرده است.

پس از پایان رای گیری چه می شود؟

شرایط رای دهندگان در قانون انتخابات ایران

- دارای تابعیت جمهوری اسلامی ایران
- ورود به سن هجده سالگی
- عدم جنون

صادق محصولی، وزیر کشور ایران اعلام کرده از آنجایی که شمارش آرا انتخابات ریاست جمهوری پیچیدگی چندانی ندارد، به فاصله بیست و چهار ساعت پس از پایان رای گیری نتایج شمارش آرا معلوم خواهد شد.

رئیس جمهوری ایران مطابق قانون اساسی باید با کسب نصف به علاوه یک کل آرای ریخته شده به صندوق ها انتخاب شود. چنانچه در مرحله اول هیچ یک از داوطلبان اکثریت آرا را به دست نیاورند انتخابات دو مرحله ای خواهد شد بدین معنی که دو نامزدی که بیشترین آرا را در مرحله اول کسب کرده اند در انتخابات مرحله دوم شرکت می کنند.

مرحله دوم انتخابات در اولین جمعه پس از مرحله اول برگزار می شود. در ۹ دوره انتخابات ریاست جمهوری ایران، انتخابات فقط یک بار به دور دوم کشیده است که در جریان آن محمود احمدی نژاد با اکبر هاشمی رفسنجانی به رقابت پرداخت و سرانجام آقای احمدی نژاد، پیروز انتخابات شد.

به این ترتیب در صورتی که حتی دهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری به دور دوم کشیده شود و اتفاق پیش بینی نشده ای رخ ندهد، پیروز انتخابات و رئیس جمهوری آینده ایران تا اول تابستان پیش رو مشخص خواهد شد.

رئیس جمهوری جدید چه وقت آغاز به کار می کند؟

شورای نگهبان ظرف یک هفته و در صورت ضرورت حداکثر ۱۰ روز پس از دریافت نتیجه انتخابات ریاست جمهوری نظر قطعی خود را نسبت به انتخابات انجام شده به وزارت کشور اعلام خواهد کرد.

در این مدت نامزدهای انتخابات و افرادی که از نحوه برگزاری انتخابات شکایتی دارند، فرصت خواهند داشت تا شکایت خود را به شورای نگهبان و مراجع قضایی اعلام کنند.

پس از تایید نتیجه انتخابات از سوی شورای نگهبان اعتبار نامه رئیس جمهوری منتخب توسط شورای نگهبان تنظیم می شود و رهبر ایران طی حکمی که رئیس جمهور پیشین آن را قرائت می کند، رای مردم را در اصطلاح "تنفیذ" می کند.

رئیس جمهوری منتخب پس از مراسم تحلیف در مجلس شورای اسلامی، کار خود را آغاز می کند.

دوره جدید ریاست جمهوری در ایران به مدت چهار سال از مرداد ماه امسال آغاز می شود.

http://www.bbc.co.uk/persian/iran/2009/05/090505_mg_ir88_prsdnt_election_process.shtml